

Yhdessä
koulutustakuuseen

Yhdessä koulutustakuuseen - tietoa ja toimivia työkaluja

Anu Heinonen, Uudenmaan liitto
14.11.2016 Lohja

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Hankepartnerit

Espoon seudun koulutuskuntayhtymä / Omnia

Haaga Instituutti-säätiö

Helmi Liiketalousopisto Oy

Helsingin Diakonissalaitos

Helsinki Business College Oy / Suomen Liikemiesten Kauppaopisto

Hyria koulutus Oy

Invalidiliitto ry / Validia Ammattiopisto

Invalidisäätiö / Keskuspuiston ammattiopisto

Itä-Uudenmaan koulutuskuntayhtymä / Amisto, Edupoli

Kanneljärven kansanopiston kannatusyhdistys ry / Kanneljärven Opisto

Kauppiaitten Kauppaoppilaitos Oy / Mercuria

Keski-Uudenmaan koulutuskuntayhtymä/ Keuda

Kirkkopalvelut ry / Seurakuntaopisto

Länsi-Uudenmaan koulutuskuntayhtymä / Luksia

Maalariammattikoulun Kannatusyhdistys ry / Helsingin Maalariammattikoulu

Pop & Jazz Konservatorion Säätiö / Pop & Jazz Konservatorio

Oy Porvoo International College Ab / Point College

Suomen Kosmetologien Yhdistyksen Opiston Säätiö / SKY-Opisto

Työteho-seura ry

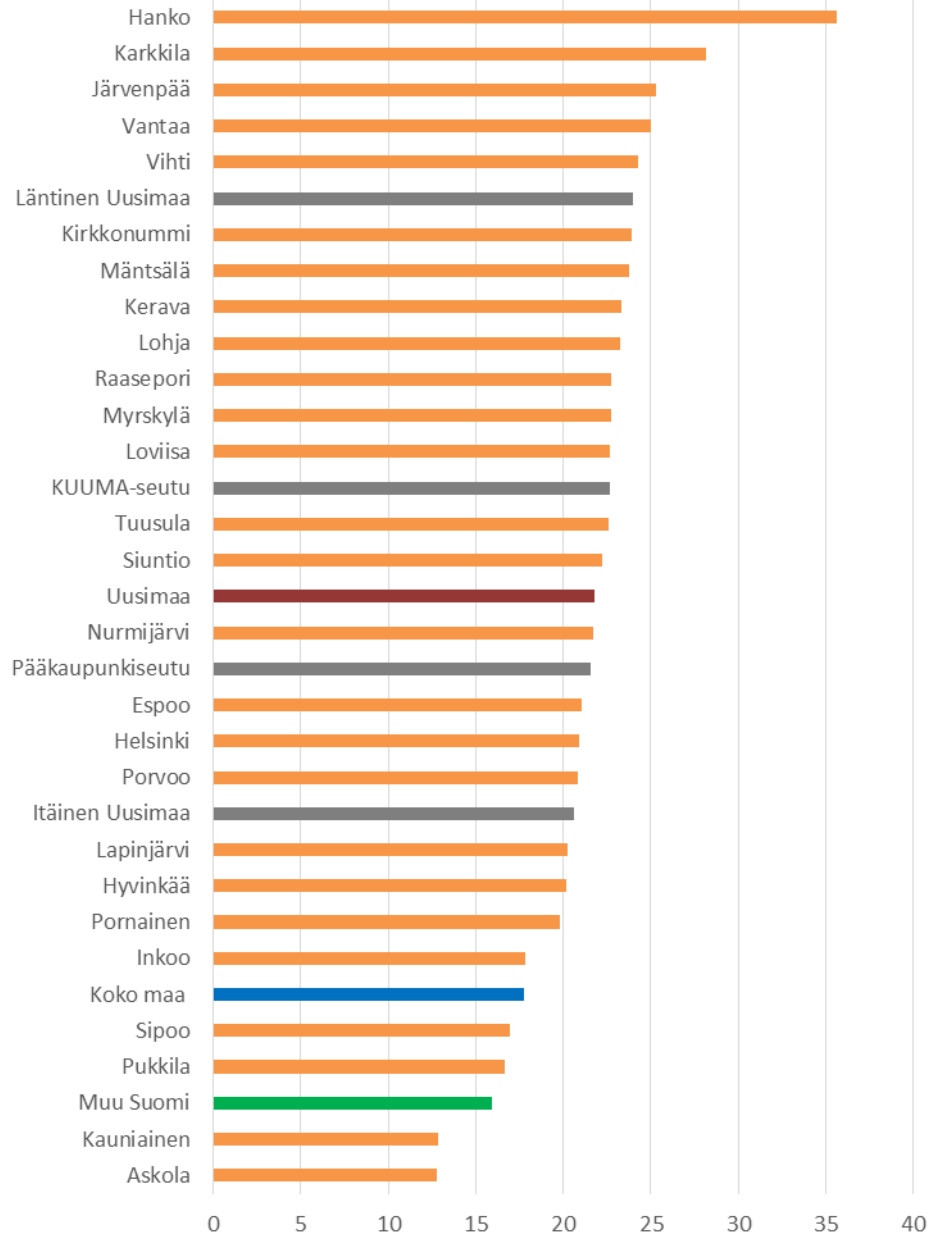
Vantaan kaupunki / Vantaan ammattiopisto Varia

**Uudellamaalla joka viides
(21,8 %) 20-24-vuotias oli ilman
peruskoulun jälkeistä tutkintoa
vuonna 2015.**

**Yhteensä tällaisia nuoria oli alueella
lähes 23 000. Vastaava osuus koko
maassa oli 17,7 %.**

[Lähde: Tilastokeskus, Väestön koulutus rakenne](#)

Vailla perusasteen jälkeistä tutkintoa olevat 20-24-vuotiaat 2015 (%)

Lähde: Tilastokeskus,
Statfin-tietokanta, Väestön
koulutus rakenne

**Enemmistö (95 %) ammattiin opiskelevista
nuorista uskoo valmistuvansa
nykyisistä opinnoista.**

Lähde: Amisbarometri 2015

**Ammatillisen koulutuksen opiskelijoista
73 % valmistuu alle neljässä ja puolessa
vuodessa opintojen aloittamisesta.**

Lähde: Tilastokeskus, koulutustilastot

**Joka viides ammattiin opiskeleva
nuori kokee tarvitsevansa enemmän
tukea opiskeluunsa.**

**Hieman useampi (23 %) kokee
opiskelun itselleen henkisesti
raskaaksi.**

Lähde: Amisbarometri 2015

Kysely Uudenmaan peruskoulun opoille (2015, n=66)

- enemmistöllä (86 %) ohjattavana erityistä tukea tarvitsevia oppilaita
- **Haasteina mm.**
 - ongelmien moniulotteisuus
 - ajan ja resurssien puute
 - oman osaamisen ylläpito
 - perheen ja huoltajien odotukset mutta myös heidän voimattomuus
 - monialaiseen työskentelyyn liittyvät haasteet
- **Tarve mm.**
 - enemmän mahdollisuuksia päästä **TET- ja koulutuskokeiluihin** sekä tutustua erityisoppilaitoksiin
 - jatkoa varten tarvittavat **lausunnot kuntoon ajoissa**
 - isoon ryhmään integroidulla nuorella tulisi olla käytössä **avustaja**

”Konkretiaa, keskusteluja, kuuntelemista, omien vahvuuksien löytämistä ja toiveiden rakentamista niille.”

eräs uusmaalainen peruskoulun opo

Muita esiin nousseita näkökulmia

- **Etsivälle nuorisotyölle suunnattu kysely (2015, n=23):**
 - Etsivien kohtaamien nuorten tarpeet vaihtelevat paljon
 - esille nousee mm. oppimisvaikeudet, joita pidettiin yleisinä sekä mielenterveysongelmat
 - Haasteena mm. TE-palveluiden ja mielenterveyspalveluiden saatavuus
- **NAO-toimijoille järjestetyt tilaisuudet (2015)**
 - Erityistä tukea tarvitsevia hakijoita on enemmän kuin opiskelupaikkoja
 - Alimitoitettut tukipalveluresurssit:
 - ”*tukea todella tarvitaan enemmän*”, ohjauksen ja tuen tarve on
 - ”*isompi asia kuin mitä aiemmin on ajateltu aikuiskoulutuksessa*”

Tutustu tarkemmin: <https://yhdessakoulutustakuuseen.fi/selvityksia/>

Yhteisiä kysymyksiä kaikille

- Ohjaus nivelvaiheissa
- Työnohjaus
- Maahanmuuttajataustaiset, joilla erityisen tuen tarve
- Haastavat caset

Pomintoja opo-kyselyn tuloksista: Mitä voisi tehdä paremmin maahan- muuttajataustaisten nuorten ohjauksessa?

- **Panostaa yksilöohjaukseen**
 - Hyvissä ajoin aloitettava henkilökohtainen ohjaus
 - Tulkin ja selkokielisen materiaalin käyttö
 - **Vertaisohjaus**
 - Oppilaitosvierailut
- **Suunnata tukitoimia nuoren vanhemmille**
 - ”täsmävanhempainillat” kieli- ja kulttuuritulkkia käyttäen
 - koulutusjärjestelmän ja koulutuksen nivelvaiheiden esittely
 - huoltajatapaamiset
- **Lisää yhteistyötä**
 - tiedonvaihto oman toimipisteen sisällä sekä tiivis yhteistyö toisen asteen oppilaitosten, TE-palveluiden ja maahanmuuttajille suunnatun koulutuksen osalta
- **Kärsivällisyys, asioiden toisto, aika**

Sähköinen ohjauskirja nuorten parissa työskenteleville

olemassa olevan **kuvaus**

tilastoja, tutkimusta, asiantuntijanäkökuilma

nuorten oma ääni videotarinoiden muodossa

**olemassa olevia hyviksi koettuja palveluita ja
käytäntöjä; uudenlaisia lähestymistapoja nuoren
opintopolun eri vaiheissa**

PERUSASTE

Perusasiat selväksi!
* käytännön tietoa, vertaisoppimista

NIVELVAIHEESSA

**Rinnalla kulkien ja saattaen
vaihdettava**

OPINTOJEN ALUSSA

**Tuen tarpeet esille.
Ryhmäydytään!**

OPINTOJEN AIKANA

**Oppimisesta nauttiminen!
Motivaatio korkealle!**
* kokemuksellista oppimista,
uudet oppimisympäristöt

OPINTOJEN
LOPPUVAIHEESSA

Toinen jalka työelämään

OPINTOJEN
JÄLKEEN

**Avoin ja myönteinen
asenne opiskelua
kohtaan myös
tulevaisuudessa!**

Kehittämistyötä ja hyvien käytänteiden jalkauttamista tarvitaan

- Tunnistetaan ja tuetaan varhain!
- Kehitetään nivelvaiheiden ohjausta koulusta opintoihin ja opinnoista työelämään tai lisäopintoihin
- Ideoidaan, kehitetään ja tehdään yhdessä
 - kohdennetun siirtymäsuunnittelun tarve esim. erityisopetuksen ja opinto-ohjauksen yhteistyönä
 - moniammatilliset matalan kynnyksen palvelupisteet (Ohjaamo)
- Lainsäädännön muutostarpeet